

Projektowanie architektury informacji katalogu biblioteki w oparciu o badania użytkowników Analiza przypadku

dr Stanisław Skórka

Biblioteka Główna
Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Projektowanie architektury informacji =
Projektowanie zorientowane na
użytkownika

Architektura informacji

- Dziedzina
- Sztuka
- Profesja
- Punkt widzenia

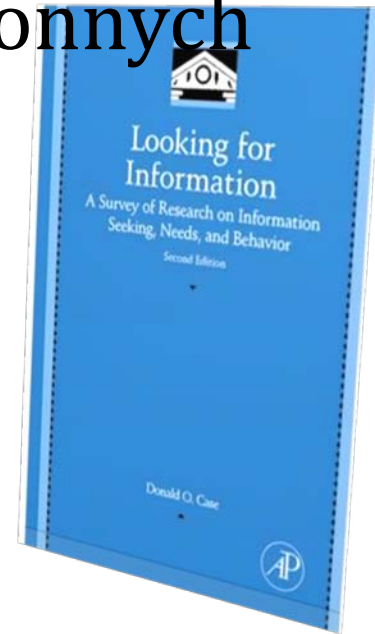
Cele i zadania architektury informacji

- ✓ Pomagać ludziom odnajdywać to czego chcą,
- ✓ Zadania AI:
 - tworzenie **taksonomii**, metadanych, **etykiet**
 - wykonywanie **systemów wyszukiwania**
 - budowanie **nawigacji** z zachowaniem poczucia orientacji
 - opracowywanie obiegu treści
 - wspieranie użytkowników

L. Rosenfeld

Pięć przykładów najczęstszych zachowań informacyjno-wyszukiwawczych

1. Kupowanie produktów
2. Odnajdywanie informacji w bibliotece
3. Stawianie zakładów na wyścigach konnych
4. Znajdowanie przepisów prawnych
5. „Chcę wiedzieć więcej nt. raka”

Donald . O'Case

Opis książki

Księgarnia internetowa

» Informacje podstawowe

Nie każ mi myśleć! O życiowym podejściu do funkcjonalności stron internetowych. Wydanie II

Autor: Steve Krug
Data wydania: 02/2006
Stron: 216

Cena książki: 29.90 zł

» Dostawa 0,00zł
w 24h

Nie każ mi myśleć! O życiowym podejściu do funkcjonalności stron internetowych (wydanie drugie)

[Steve Krug](#)

okładka: miękka

Luty 2006 - W gąszczu milionów witryn WWW znajdujących się w sieci jest również i Twoja. Co należy zrobić, aby użytkownicy sieci korzystali akurat z niej, a nie z innych? Odpowiednie wypoźycjonowanie strony w wyszukiwarkach jest niezwykle ważne, ale nie stanowi jedynego rozwiązania. Równie ważne, jeśli...

[Pełny opis produktu...](#)

[Spis treści!](#)

» Informacje dodatkowe:

- [Czytaj fragment książki](#)
- [Opinie czytelników \(liczba ocen: 24\)](#)
★★★★★☆☆
- [Oceń książkę](#)
- [Erraty / Zgłoś erratę](#)
- [Poinformuj znajomego o książce](#)
- [Recenzje prasowe](#)
- [Wydrukuj: opis, spis treści](#)
- [Kategorie:](#)
 - [Webmasterstwo](#)
 - » [Tworzenie stron WWW](#)
 - » [Funkcjonalność stron](#)
- [Dopisz tag](#) [+](#) (?)

Ci, którzy kupili ten towar, kupili też...

[Artystyczne projektowanie stron internetowych](#)

Jason Beaird
cena: 74 zł

[Pozycjonowanie i optymalizacja stron WWW. Jak to się robi](#)

Bartosz Danowski, Michał Makaruk

cena: 39,9 zł

Opis książki 2

OPAC Virtua VTLs

Rekord 1 z 1

Szukałeś - katalog UP - Tytuł: Nie każ mi myśleć! : o życiowym podejściu do funkcjonalności stron internetowych / Steve Krug ; [tł. Krzysztof Jurczyk].

Pole	Ws	Ws	Dane
	1	2	

001			vtls000071693
003			BGAP
005			20080514134800.0
008			060321s2006 pl a f 001 0 pol c
020			\a 8324602836
035			\a zz2006804245
039	9		\a 200805141348 \b wolan \y 200805141347 \z pias
040			\a WR U/hp \c WR U/hp \d WR U/dl \d KR 93/KKs
041	1		\a pol \h eng
100	1		\a Krug, Steve.
240	1	0	\a Don't make me think! \ (pol.)
245	1	0	\a Nie każ mi myśleć! : \b o życiowym podejściu do funkcjonalności stron internetowych / \c Steve Krug ; [tł. Krzysztof Jurczyk].
250			\a Wyd. 2.
260			\a Gliwice : \b Helion, \c 2006.
300			\a 210, [5] s. : \b il. ; \c 23 cm.
500			\a U dołu s. tyt. i okł. nazwa wydawcy oryginału: New Riders.
504			\a Indeks.
650			\a Wyszukiwanie informacji w Internecie \y poradniki.
650			\a Strony Web \x tworzenie \y poradniki.
700	1		\a Jurczyk, Krzysztof. \e Tł.
920			\a 83-246-0283-6
953			\a KR_93
961			\a WA_72 WA_M
971			\a L_U
972			\a WR_U
974			\a WR_16
980			\a SZCZ_004

Szukałeś - katalog UP - Wszędzie: krug

Tytuł ujedn. Don't make me think! (pol.)

Autor Krug, Steve.

Tytuł Nie każ mi myśleć! : o życiowym podejściu do funkcjonalności stron internetowych / Steve Krug

Język (pol.)

Adres wydawniczy Gliwice : Helion, 2006.

Wyd. Wyd. 2.

Opis fizyczny 210, [5] s. : il. ; 23 cm.

Uwagi U dołu s. tyt. i okł. nazwa wydawcy

Uwagi Indeks.

Hasło przedmiotowe Wyszukiwanie informacji w Internecie

Hasło przedmiotowe Strony Web -- tworzenie -- poradniki

Hasło dodatkowe Jurczyk, Krzysztof. Tł.

ISBN 83-246-0283-6

Zachowaj do schowka

Zachowaj do schowka

Funkcje katalogu biblioteki

Charles A. Cutter (1904)

1. **Umożliwienie odnalezienia książki**, za pomocą następujących kryteriów: autor, tytuł, dziedzina.
2. **Pokazywanie zasobów biblioteki**: poprzez podanie autora, dziedziny lub rodzaju literatury.
3. **Pomoc w wyborze książki** według: numeru wydania, charakteru (literatury lub tematyki)

Rules for a Dictionary Catalog, 4th ed. Washington, DC. 1904

Minęło sto lat...

To jest pani Mazurska - była bibliotekarką,
teraz jest naszą wyszukiwarką...

Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie

- Użytkownicy: **14 000**
- Bibliotekarze: **45 osób**
- Zasoby: **405 000** (książki, czasopisma, audiobooki, e-dokumenty)
- Strona WWW: www.up.krakow.pl/biblio
- OPAC: VTLIS Virtua od 1997 r.

Architektura informacji

Virtua VTLIS

Nr karty bibliotecznej:
hasło:
katalog UP

Szybkie wyszukiwanie

Terminy wyszukiwawcze:

- Wszędzie
- Książki
- Książki KKW
- Czasopisma
- Dokumenty cyfrowe

Wyszukiwanie złożone

Terminy:

Typ wyszukiwania:

ORAZ

ORAZ

katalog UP

Organizacja treści

Architektura informacji (2)

Virtua VTLS

[pierwszy rekord](#) | [poprzedni rekord](#) | [następny rekord](#) | [ostatni rekord](#)

[karta](#) | [egzemplarze\(3\)](#) | [marc](#)

Rekord 2 z 2

Szukaleś - katalog UP - Wszędzie: kalbach ORAZ

Autor

Kalbach, James.

Tytuł

Projektowanie nawigacji strony WWW : optymalizacja funkcjonalności witryny /

Adres wydawniczy

Gliwice : Wydawnictwo Helion, 2008.

ISBN

978-83-246-1517-9

Opis fizyczny

421 s. : il. : 24 cm.

Nawigacja

Zaznacz, aby dodać do schowka

Ten egzemplarz nie może być zamówiony

Czytelnia Główna

Sygnatura Czytelni

08-P

Sygnatura

M 35753/1

Nr egzemplarza

1

Barkod

1050104070

Status

Nie wypożycza się

2

Zaznacz, aby dodać do schowka

Zamówienie

Ten egzemplarz nie może być zamówiony

Lokalizacja

IINiB Biblioteka

Sygnatura

14279

Nr egzemplarza

1

Barkod

1054002736

Status

Nie wypożycza się

Architektura informacji (3)

Virtua VTLIS

Opis fiz. 524, [6] s. ; 21 cm.

Zdefiniuj filtrowanie

Aktualne ustawienia
filtrowania

Nie zdefiniowano
filtrowania

Schowek

Liczba opisów w
schowku: 0

Historia przeszukiwań

Wszędzie:
nielsen ORAZ : a
Wszędzie: tolkien
ORAZ
Lokalizacja:
10013
Autor: krug

2

karta
egzemplarze(1)
marc

Zaznacz, aby dodać
do schowka

3

karta
egzemplarze(1)
marc

Zaznacz, aby dodać
do schowka

Liczba dostępnych: 1

Dostępne w: BG Magazyn Główny

System
wyszukiwania

Liczba dostępnych: 1

Dostępne w: BG Magazyn Główny

Autor

Schmidt-Nielsen, Knut (1915-2007).

Tytuł

Fizjologia zwierząt : adaptacja do środowiska / Knut Schmidt-Nielsen ; z 4 wyd. ang. tł. Michał Caputa i Elżbieta Święcka.

Adres
wyd

Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 1997.

Cele badań

- Ułatwić dostęp do zasobów biblioteki poprzez stronę internetową
- Zbadanie sposobów, jakimi użytkownicy posługują się stroną internetową oraz katalogiem elektronicznym
- Odpowiedź na pytanie: czy użytkownicy za pomocą witryny biblioteki są w stanie odszukać informacje nt. książek, czasopism lub usług bibliotecznych?

Pytania badawcze

Jakie są najczęstsze zadania, które użytkownicy próbują zrealizować na stronie biblioteki?

- Próbuje wypożyczyć książkę.
- Sprawdzić dostępność danego tytułu (książki lub czasopisma).
- Próbuje dowiedzieć się czegoś nt. usług biblioteki
- Chcą się zapisać do biblioteki

W jaki sposób realizują zadania?

- Za pomocą strony WWW/katalogu biblioteki
- Używając innych źródeł niż strona WWW
- Pytając bibliotekarza.

Badania wstępne wykorzystania katalogu online

- Krok 1. wyodrębnienie najpopularniejszych opcji wyszukiwawczych katalogu
- Krok 2. Określenie czy i jak użytkownicy rozumieją znaczenie poszczególnych etykiet opcji wyszukiwawczych

Próba badawcza i metody

- 40 badanych – studenci IINiB Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie
- Formularz ze zrzutem ekranu formularza wyszukiwawczego katalogu
- Kwestionariusz ankiety zawierający etykiety opcji wyszukiwawczych
- Miejsce badań: IINiB

Virtua VTLS interfejs wyszukiwawczy

stan maj 2009

 Katalog komputerowy

Nowa sesja Wyszukiwanie proste/Indexy **Wyszukiwanie złożone** Wyszukiwanie w hasłach Wyszukiwanie zaawansowane Wyszukiwanie rozproszone Schowek Zarządzanie sesją Pomoc

Nr karty bibliotecznej:
hasło:
katalog UP

Szybkie wyszukiwanie
Terminy wyszukiwawcze:
 Wszędzie
 Książki
 Książki KKW
 Czasopisma
 Dokumenty cyfrowe

Wyszukiwanie złożone
Terminy: Typ wyszukiwania:
ORAZ
ORAZ

katalog UP

Zakończono

Katalog Virtua VTLIS

opcje wyszukiwawcze

- **Wyszukiwanie proste/indeksy (*browse search*):** wyszukiwanie w indeksach: autorów , tytułowym, przedmiotowym
- **Wyszukiwanie złożone (*keyword search*):** szukanie za pomocą słów kluczowych występujących w indeksowanych polach opisu bibliograficznego,
- **Wyszukiwanie w hasłach (*heading keyword search*):** wyszukiwanie za pomocą słów występujących w hasłach: autorskich, tytułowych i przedmiotowych. Rezultatem wyszukiwania jest indeks z hasłami, w których wystąpiły szukane słowa,
- **Wyszukiwanie rozproszone (*broadcast search*):** wyszukiwanie jednoczesne w katalogach innych bibliotek,
- **Wyszukiwanie zaawansowane (*expert search*):** dokładne wyszukiwanie przy użyciu kombinacji słów kluczowych, kategorii, operatorów i nawiasów okrągłych.

Rok studiów: III Kraków dn. 11.05.2009.

Proszę zakreślić kolorem elementy interfejsu (opcje wyszukiwawcze)
Katalogu BG UP Virtua, z których korzystasz najczęściej

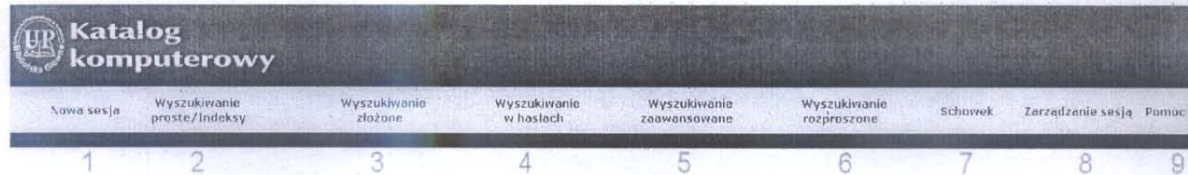
The screenshot shows the 'Katalog komputerowy' interface. The navigation bar at the top contains several search options: 'Nowa sesja', 'Wyszukiwanie proste/Indeksy', 'Wyszukiwanie złożone', 'Wyszukiwanie w hasłach', 'Wyszukiwanie zaawansowane', 'Wyszukiwanie rozproszone', 'Schowek', 'Zarządzanie sesją', and 'Pomoc'. The options 'Wyszukiwanie proste/Indeksy' and 'Wyszukiwanie zaawansowane' are circled in green. Below the navigation bar, there is a search form with fields for 'Nr karty bibliotecznej' and 'hasło', and a 'Wyślij' button. On the left side, there are sections for 'Szybkie wyszukiwanie' with radio buttons for 'Wszędzie', 'Książki', 'Książki KKW', 'Czasopisma', and 'Dokumenty cyfrowe', and a 'Szukaj' button. Below that is 'Zdefiniuj filtrowanie' with 'Aktualne ustawienia filtrowania' and 'Nie zdefiniowano filtrowania'. At the bottom left, there is a 'Historia przeszukiwań' section and a VTLIS logo with copyright information: 'Copyright © 2001 VTLIS Inc. All rights reserved. 1701 Kraft Drive, Blacksburg, VA, USA 24060 VTLIS.com'. On the right side, there is a welcome message: 'Witamy w katalogu komputerowym Uniwersytetu Pedagogicznego', followed by information about the catalog's scope, login instructions, and a registration notice.

Wypisz trzy najczęściej wykorzystywane opcje wyszukiwawcze:

1. Wyszukiwanie proste / Indeksy
2. Wyszukiwanie zaawansowane

1. Arkusze ze zrzutem formularza katalogu

Wyjaśnij co rozumiesz pod pojęciami przedstawionymi poniżej. Wpisz własne definicje w ramach z odpowiednimi numerami

Ad 1.
Nowa sesja jest to ponowne połączenie się z bazy; nowe logowanie użytkownika. 0

Ad 2.
najłatwiejszy sposób wyszukiwania to katalogi online; wpisujemy czynniki słowa kluczowe lub ucatasie szukane 1

Ad 3.
W wyszukiwaniu złożonym mamy już 3 pola, które możemy odpowiednio sformułować do łatwiejszego wyszukiwania potrzebnych rekordów. 1/2

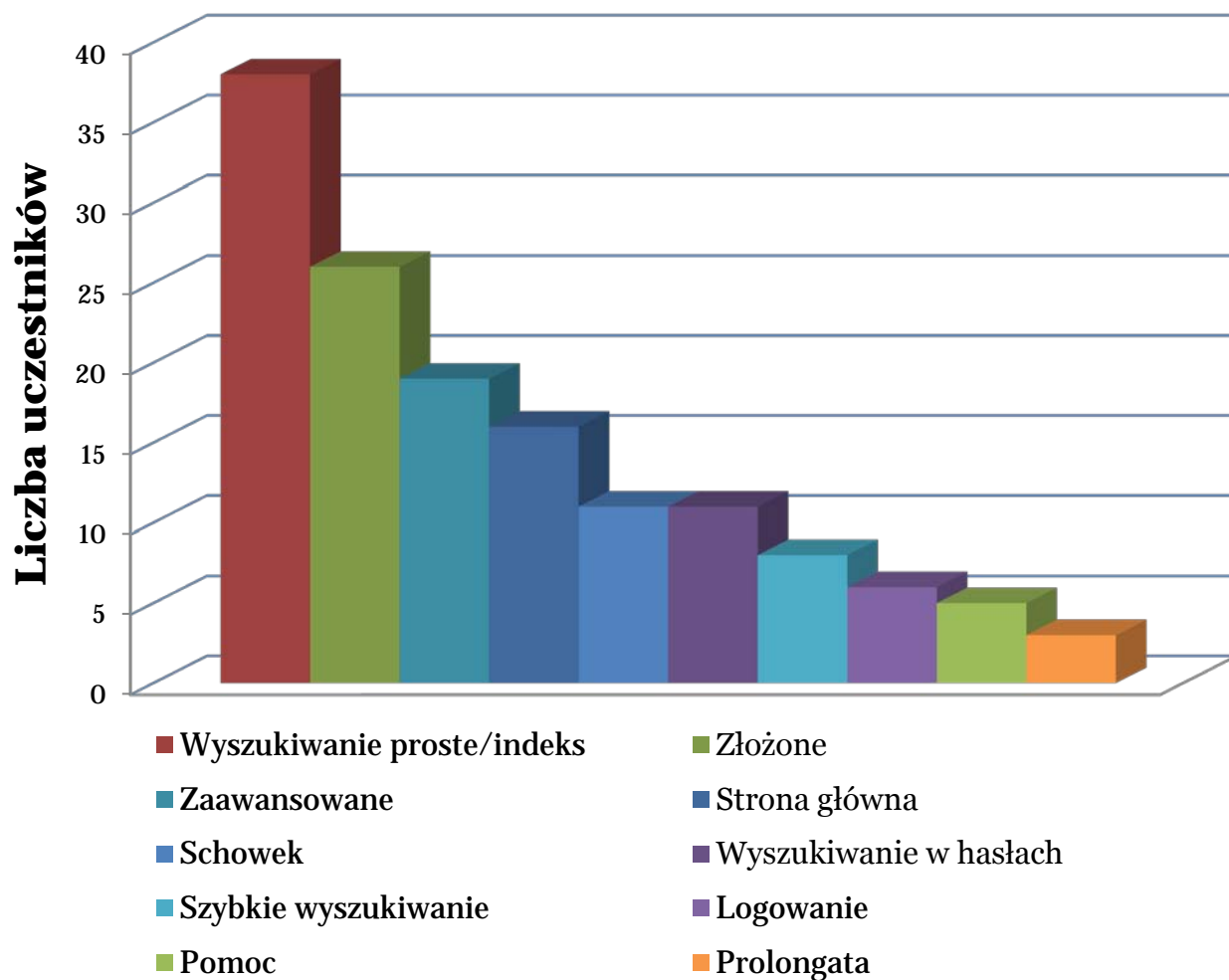
Ad 4.
daje nam dostęp do szukania rekordów poprzez kartę przedmiotowe 1

Ad 5.
najbardziej zaawansowany i najbardziej rozbudowany system wyszukiwania, 1
mamy ustawienia filtrów; pozwala na wyszukiwanie najbardziej
dłuzsze

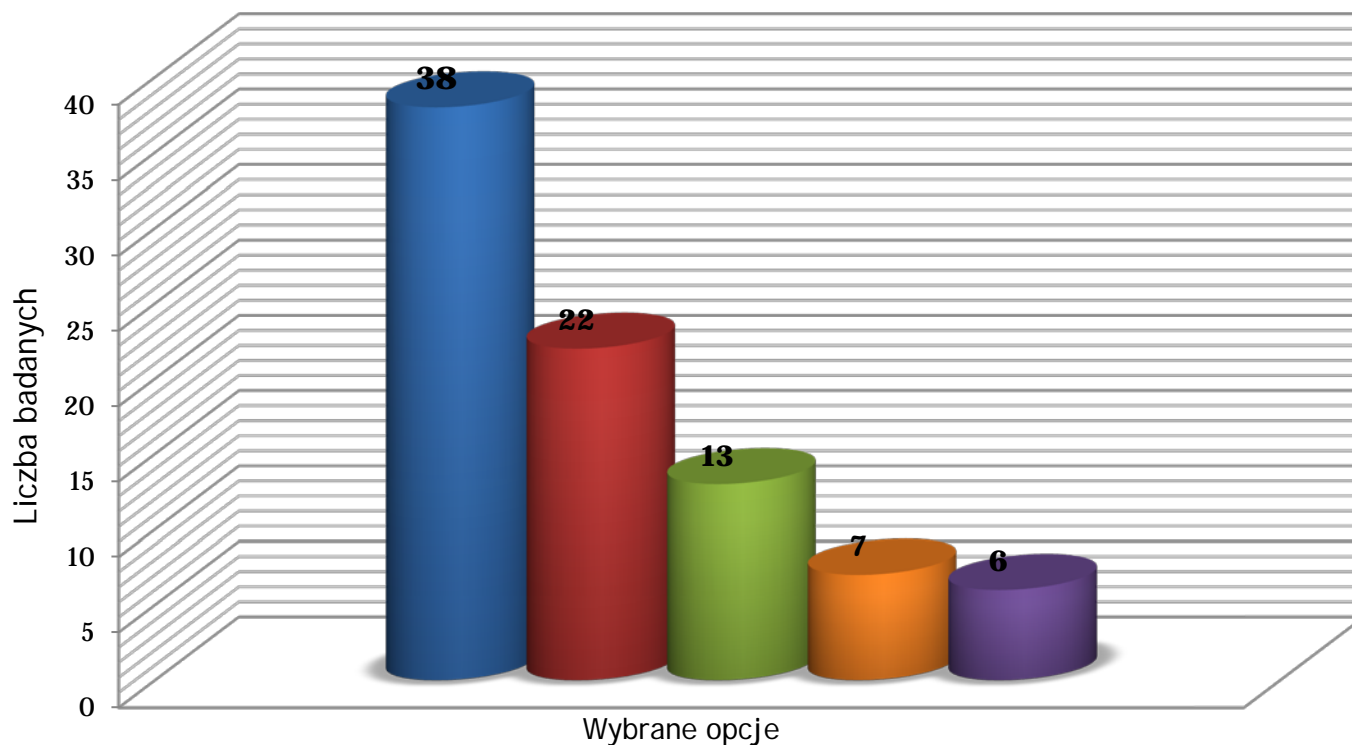
Ad 6.
wyszukiwanie w ankiety z etykietami 1/2

2. Kwestionariusz ankiety z etykietami wyszukiwawczych opcji

Najczęściej wskazywane opcje katalogu

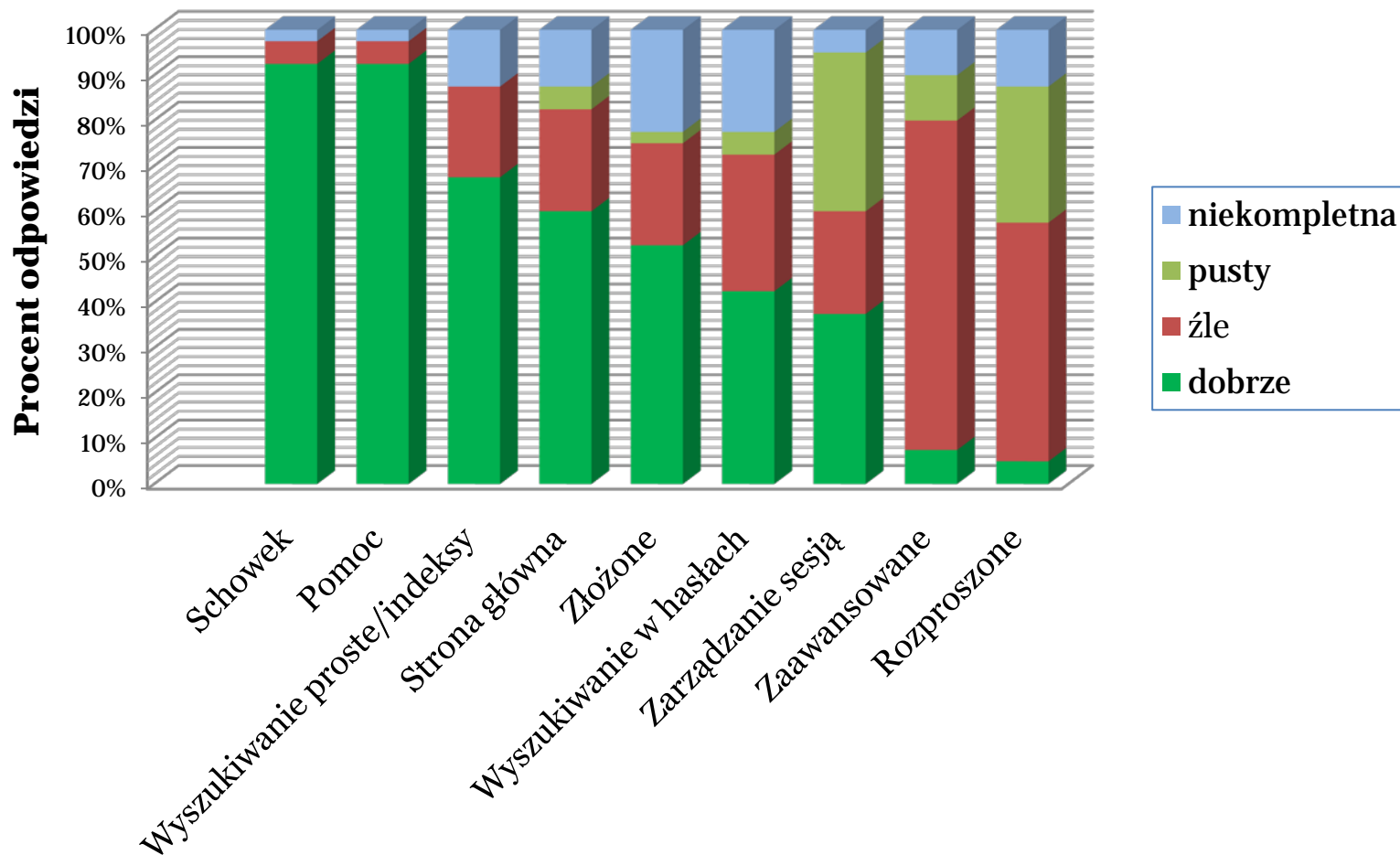

Pięć najczęściej stosowanych opcji wyszukiwawczych

- Wyszukiwanie proste/indeks
- Złożone
- Zaawansowane
- Wyszukiwanie w hasłach
- Szybkie wyszukiwanie

Rozumienie znaczenia etykiet

Problemy z definicją

- **Wyszukiwanie zaawansowane**

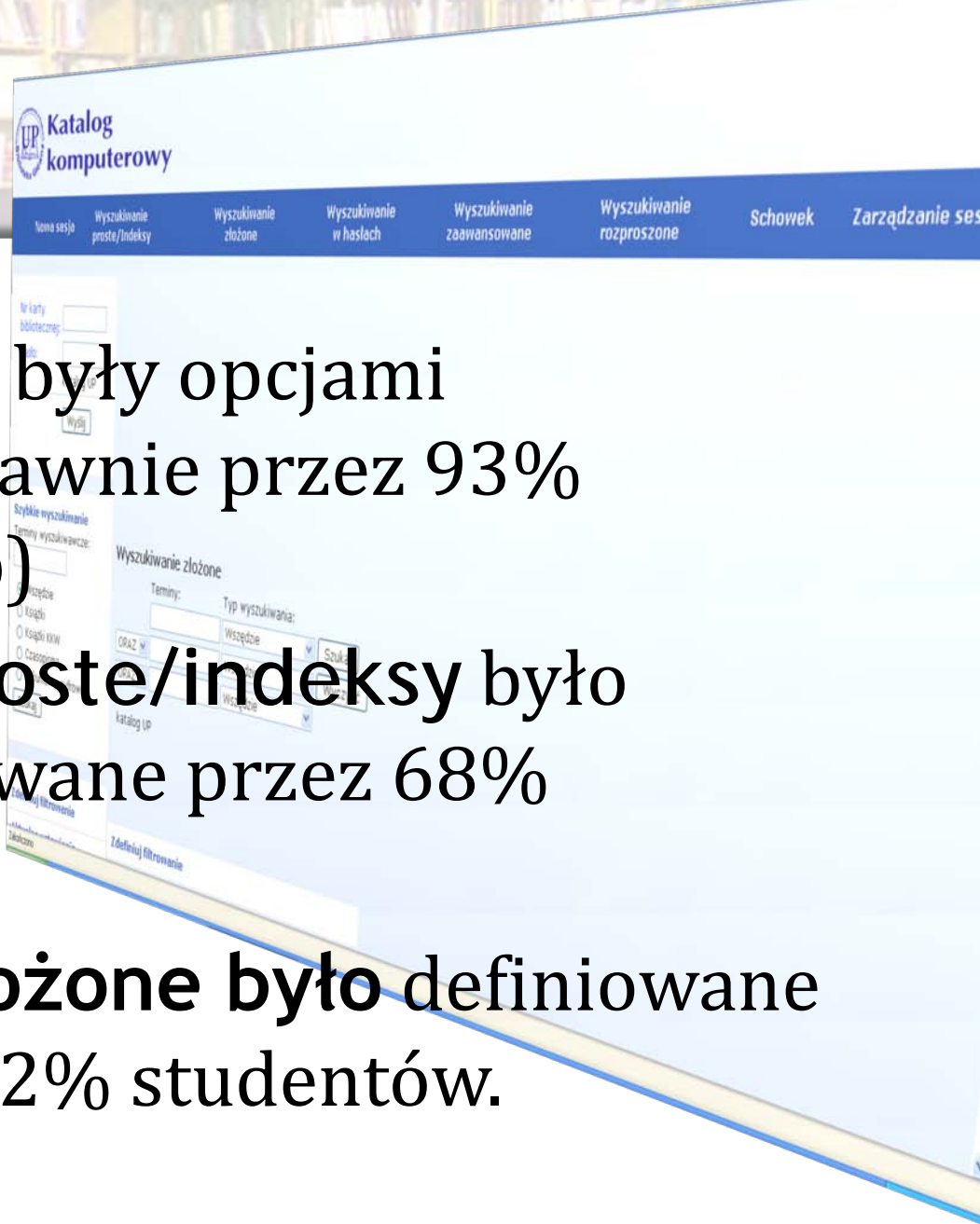
Użytkownicy uznawali, że ta opcja wspierana jest rozbudowanym interfejsem, wspieranym operatorami logicznymi Boole'a

- **Wyszukiwanie rozproszone**

Badani nie umieli zdefiniować poprawnie tej opcji lub pozostawiali ją pustą.

Rezultaty

- **Schowek i Pomoc** były opcjami rozumianymi poprawnie przez 93% badanych (37 osób)
- **Wyszukiwanie proste/indeksy** było poprawnie definiowane przez 68% badanych
- **Wyszukiwanie złożone** było definiowane poprawnie przez 52% studentów.

Katalog BG UP po modernizacji

Logowanie | Zachowaj sesję | Nowa sesja

Uniwersytet Pedagogiczny
im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Katalog komputerowy

Start

Proste

Złożone

Zaawansowane

Słowa w hasłach

Rozproszone

Pomoc

Szybkie wyszukiwanie

Terminy
wyszukiwawcze:

- Wszędzie
- Książki
- Książki KKW
- Czasopisma
- Dokumenty cyfrowe
- Audiobooki

wyszukiwanie

Zdefiniuj filtrowanie

Aktualne ustawienia
filtrowania

Witamy w katalogu komputerowym Uniwersytetu Pedagogicznego

Katalog komputerowy Uniwersytetu Pedagogicznego obejmuje informacje o zbiorach Biblioteki Głównej oraz bibliotek sieci uczelnianej. Więcej informacji znajdziesz [tutaj](#).

Rejestracja w systemie, przez podanie numeru karty bibliotecznej i hasła, jest wymagana w celu złożenia zamówienia lub sprawdzenia stanu konta. Po zakończonej pracy należy się WYLOGOWAĆ!

Dostęp do konta czytelnika uzyskuje się przez podanie:

- o numeru karty bibliotecznej (np. 205XXXXXXX)
- o hasła (nr dowodu tożsamości np. AB123456)

UWAGA!

Jeśli korzystasz z komputera publicznego pamiętaj o bezpieczeństwie Twoich danych osobowych.
[Przeczytaj >>](#)

Uwaga Czytelniczy!

ZAMAWIAĆ MOŻNA WYŁĄCZNIE KSIĄŻKI Z BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ: LOKALIZACJA **BG MAGAZYN**

Biblioteki Cyfrowe

[Pedagogiczna Biblioteka
Cyfrowa](#)

[Federacja Bibliotek
Cyfrowych](#)

Polskie katalogi centralne

[Narodowy Uniwersalny
Katalog NUKAT](#)

[KaRo Katalog Rozproszony
Bibliotek Polskich](#)

[Bazy Biblioteki Narodowej](#)

[Katalogi bibliotek
krakowskich](#)

Katalog BG UP po modernizacji (2)

Logowanie | Zachowaj sesję | Nowa sesja

Uniwersytet Pedagogiczny
im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Katalog komputerowy

Start

Proste

Złożone

Zaawansowane

Słowa w hasłach

Rozproszone

Pomoc

Szybkie wyszukiwanie

Terminy
wyszukiwawcze:

- Wszędzie
- Książki
- Książki KKW
- Czasopisma
- Dokumenty cyfrowe
- Audiobooki

wyszukiwanie

Złożone wyszukiwanie

Terminy:

Typ wyszukiwania:

Wszędzie

Szukaj

ORAZ

Wszędzie

Wyczyść

ORAZ

Wszędzie

Baza: katalog UP

Zdefiniuj filtrowanie

Wybierz poniżej aby wrócić do: Autor

Powrót

Zdefiniuj filtrowanie

Aktualne ustawienia filtrowania

Nie zdefiniowano
filtrowania

Schowek

Wnioski

- Większość użytkowników stosowała tylko 3 opcje wyszukiwawcze z pięciu dostępnych – warto rozważyć, czy potrzebne są wszystkie w jednym formularzu wyszukiwawczym.
- Stosowanie fachowego żargonu bibliotecznego oraz nieodpowiednie przetłumaczenie niektórych etykiet mogło być przyczyną nieporozumienia w ich interpretacji.
- Użytkownicy niedoceniali w początkowej fazie wdrożenia nowego formularza, ponieważ musieli uczyć się ponownie jego obsługi.

Dziękuję,

Stanisław Skórka
skorka@up.krakow.pl